

Automatisk reduktion af nettoeffekt ved arbejdsstyrkeindgreb: dec09 vs. apr08

Resumé:

I dec09 er der meget større automatisk reduktion af nettoeffekt på arbejdsstyrkeindgreb end i apr08. Det er uddannelsessøgende og aktiverede der skaber den større reduktion af nettoeffekten. Dette papir forklarer hvorfor. Forklaringen er en bedre tolkelig relation for uddannelsessøgende og en større effekt fra ledighed til aktivering end i den gamle model. Samlet set må de tekniske ændringer ses som en forbedring.

GRH02211

Nøgleord: Uddannelsessøgende, arbejdsudbud

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

1. Indledning

I dec09 giver et bruttostød til arbejdsstyrken på 10.000 personer kun en nettoeffekt på 7.200 personer år 2 mod en effekt på 9.300 personer i apr08. Jeg vil i dette papir forklare denne forskel. Den skyldes ændret relation for uddannelsessøgende og en ændret parameter for elasticitet i kontanthjælpsaktivering.

2. Sammenligning af ligningen for $uuxa$ i apr08 og dec09

I apr08 er relationen for uddannelsessøgende givet ved:

$$Uuxa = \left(-0.52 \text{Dif} \left(\frac{Q1}{U1564} \right) + \frac{Uuxa_{-1}}{U1529_{-1}} \right) U1529 \quad (2.1)$$

hvor $Uuxa$ er uddannelsessøgende, $Q1$ er beskæftigelsen, $U1564$ er befolkningen mellem 15 og 64 og $U1529$ er befolkningen mellem 15 og 29.

Ses bort fra første led siger ligningen, at andelen af uddannelsessøgende i forhold til antallet af 15-29-årige er konstant, så øges antallet af 15-29-årige med 1 procent, så øges antallet af uddannelsessøgende også med 1 procent. Dette dækker over en antagelse om, at uddannelsessøgende som hovedregel er mellem 15 og 29.

Første led korrigerer for konjunkturfølsomhed. Når beskæftigelsen i forhold til befolkningen stiger 1 procent, så må beskæftigelsen for 15-29-årige antages at stige proportionalt. En stigning i beskæftigelsen af 15-29-årige på 100 personer betyder, at der er 52 personer færre i uddannelse.

I dec09 er relationen for uddannelsessøgende givet ved:

$$Uuxa = \left(\begin{array}{l} 0.54 \left(\frac{2}{3} \text{Dif} \left(\frac{ul}{U1564} \right) + \frac{1}{3} \text{Dif} \left(\frac{ul_{-1}}{U1564_{-1}} \right) \right) \\ + 0.04 \text{Dif} (dtuuxa) + \frac{Uuxa_{-1}}{U1534_{-1}} \end{array} \right) U1534 \quad (2.2)$$

hvor $Uuxa$ er uddannelsessøgende, ul er ledigheden, $U1564$ er befolkningen mellem 15 og 64, $U1534$ er befolkningen mellem 15 og 29, og $dtuuxa$ er en trend, som beskriver et skift over mod flere uddannelsessøgende fra starten af halvfemserne til i dag.

Ses bort fra første led og trenden, så siger ligningen at andelen af uddannelsessøgende af 15-34-årige antages konstant som udgangspunkt. Hermed er den øvre alder for typiske uddannelsessøgende udvidet fra 29 til 34 år.

Første led korrigerer for konjunkturfølsomhed. Når ledigheden i forhold til befolkningen stiger med 1 procent, så må ledigheden for 15-34-årige antages at stige proportionalt. En stigning i ledigheden for 15-34-årige på 100 personer

betyder, at de 54 af dem i steder for ledige bliver uddannelsessøgende. Steg ledigheden ekskl. effekt via flere i uddannelse blandt unge dobbelt så meget som blandt gennemsnittet, så svarer det kun til, at 27 ikke 54 ud af 100 unge ledige blev uddannelsessøgende. Hermed er nettoeffekten kun ca. 50 procent større ledighed blandt unge, hvilket ikke lyder urealistisk, og får parameteren på 0.54 til at lyde mindre ekstrem.

3. Sammenligning af apr08 og dec09 ved stød til ur2

I henholdsvis dec09 og apr08 øges arbejdsstyrken med 10.000 personer via ur2, hvilket kunne svare til 10.000 flere polske håndværkere i Danmark.

Stødet formuleres simpelt ved:

read lang10
upd ur2 2010 2040 + 10
sim
mulprt ua1 uuxa ul q1

I apr08 giver det:

		UA1	Forskel	E	%		UUXA	Forskel	E	%
2010	2903.425		9.621	0.33		139.088		-0.036	-0.03	
2011	2898.024		9.277	0.32		141.760		-0.125	-0.09	
2012	2901.631		9.285	0.32		137.879		-0.247	-0.18	
2013	2903.228		9.477	0.33		137.390		-0.355	-0.26	
2014	2904.232		9.630	0.33		136.986		-0.444	-0.32	
2015	2904.773		9.768	0.34		136.654		-0.528	-0.39	
2016	2905.253		9.916	0.34		136.369		-0.623	-0.45	
2017	2905.673		10.076	0.35		136.121		-0.724	-0.53	
2018	2906.036		10.241	0.35		135.907		-0.827	-0.60	
2019	2906.350		10.406	0.36		135.722		-0.928	-0.68	
2020	2906.621		10.563	0.36		135.562		-1.023	-0.75	

		UL	Forskel	E	%		Q1	Forskel	E	%
2010	122.378		9.365	8.29		2781.047		0.256	0.01	
2011	135.928		8.388	6.58		2762.096		0.889	0.03	
2012	112.013		7.534	7.21		2789.618		1.751	0.06	
2013	110.141		6.962	6.75		2793.086		2.515	0.09	
2014	108.281		6.481	6.37		2795.952		3.148	0.11	
2015	106.468		6.020	5.99		2798.305		3.748	0.13	
2016	104.924		5.501	5.53		2800.329		4.415	0.16	
2017	103.587		4.941	5.01		2802.085		5.134	0.18	
2018	102.430		4.377	4.46		2803.606		5.865	0.21	
2019	101.430		3.826	3.92		2804.920		6.580	0.24	
2020	100.567		3.306	3.40		2806.054		7.258	0.26	

I dec09 giver det:

		UA1	Forskel	E	%		UUXA	Forskel	E	%
2010	2941.793		7.614	0.26		141.064		0.970	0.69	
2011	2938.425		7.118	0.24		142.355		1.309	0.93	
2012	2936.774		7.303	0.25		143.040		1.167	0.82	
2013	2935.703		7.527	0.26		143.545		1.077	0.76	
2014	2935.208		7.725	0.26		143.771		0.990	0.69	
2015	2935.220		7.916	0.27		143.764		0.905	0.63	
2016	2935.630		8.095	0.28		143.578		0.823	0.58	
2017	2936.325		8.263	0.28		143.263		0.745	0.52	
2018	2937.201		8.418	0.29		142.869		0.673	0.47	
2019	2938.171		8.562	0.29		142.436		0.607	0.43	
2020	2939.166		8.695	0.30		141.995		0.546	0.39	

UL Forskel E %

Q1 Forskel E %

2010	110.224	7.256	7.05	2831.569	0.357	0.01
2011	113.092	6.163	5.76	2825.334	0.955	0.03
2012	116.421	5.652	5.10	2820.353	1.650	0.06
2013	118.340	5.229	4.62	2817.363	2.298	0.08
2014	118.965	4.796	4.20	2816.242	2.929	0.10
2015	118.548	4.371	3.83	2816.672	3.544	0.13
2016	117.329	3.968	3.50	2818.301	4.127	0.15
2017	115.571	3.591	3.21	2820.754	4.672	0.17
2018	113.494	3.243	2.94	2823.707	5.175	0.18
2019	111.287	2.920	2.69	2826.885	5.642	0.20
2020	109.088	2.622	2.46	2830.078	6.073	0.22

Ens for begge modeller er at beskæftigelsen er stort set uændret på kort sigt. Hermed stiger ledigheden og lønnen bliver over tid presset indtil beskæftigelsen er øget med de 10.000 ekstra personer.

I den gamle model er antallet af uddannelsessøgende uændret på kort sigt og falder på langt sigt, men i den nye model falder antallet på kort sigt og bliver uændret på lang sigt.

Hverken beskæftigelse eller befolkning ændres på kort sigt. Derfor ændres antallet af uddannelsessøgende ikke i apr08. På sigt øges antallet af beskæftigede, mens befolkningen er uændret. Derfor falder antallet af uddannelsessøgende på sigt. Denne effekt giver ikke så meget mening for en stigning i antallet af polske håndværkere, da den faktiske beskæftigelsesfrekvens ikke er øget. Et fuldstændigt ækvivalent stød er, at få folk uden tilknytning til arbejdsmarkedet tvunget ind i arbejdsstyrken – et tilsvarende stød til *url*. Dette giver tilsvarende effekter. Tolkningen her er, at de starter med at gå ledige. Efterhånden, som lønnen falder, får de job, og her kommer effekten på flere i uddannelse. Igen halter fortolkningen.

I dec09 betyder den øgede ledighed flere uddannelsessøgende. På sigt betyder den lavere løn, at ledigheden når sit sædvanlige niveau og antallet af uddannelsessøgende er uændret. Fortolkningen er, at den øgede ledighedsrisiko får uddannelsessøgende til at forlænge studierne, får ledige til at gå i uddannelse og får virksomhederne til at nedlægge studiejobs til fordel for heltidsstillinger. Disse effekter er meget bedre tolkelige. Effekten er dog stor! Af de potentielt ledige vælger 13 procent at blive uddannelsessøgende. Hermed vil indgreb der får den effektive arbejdsstyrke til at stige få 13 procent crowding out. Denne effekt kommer oveni effekten af *ukak*, som er blevet konjunkturafhængig i dec09. Elasticiteten er hævet fra 0 til 0.4, hvilket giver en reduktion af nettoeffekten på 14 procent via aktiveringen i stedet for de 4 procent fra den gamle dec09.

4. Konklusion

Den automatiske reduktion af nettoeffekten ved arbejdsstyrkeindgreb er blevet noget større i den nye model. Det skyldes en ændret og mere forståelig relation for uddannelsessøgende, og en indbygget konjunkturreffekt via aktiveringen. Begge ændringer giver en forbedret og lettere tolkelig model.